

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Природничо-географічний факультет

Кафедра загальної та регіональної географії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декана природничо-географічного факультету

вересня

Л.П. Міронець
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна і соціальна географія України

галузь знань: 10 Природничі науки

спеціальність: 106 Географія

освітньо-професійна програма: Географія

мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією
природничо-географічного факультету
«28» серпня 2020 р.

Голова _____
(Міронець Л.П., к.пед.н, доцент)

Розробник: Корнус Олеся Григорівна кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної та регіональної географії

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 року.

Завідувач кафедри

Корнус О.Г., канд. геогр. наук, доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
4-й		
Семестр		
7-8-й		
Лекції		
42 год.		
Практичні, семінарські		
44 год.		
Лабораторні		
год.		
Самостійна робота		
120 год.		
Консультації:		
4 год.		
Загальна кількість годин – 210		Вид контролю: іспит (7 семестр), залік (8 семестр)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформуванню знання про економіко-географічне положення своєї держави, природно-ресурсний потенціал розвитку її господарства і життєдіяльності населення, сучасні проблеми і перспективи народонаселення, розвиток та розміщення провідних галузей та міжгалузевих комплексів, а також великих її регіонів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними програмними компетентностями:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

СК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів.

СК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

СК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.

СК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

СК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

СК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

СК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.

Методи навчання та викладання: частково-пошуковий, проблемно-пошуковий; інтерактивні (дистанційні освітні технології, презентація); практичні методи навчання (практична робота, розрахунково-графічні роботи).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перед вивченням навчальної дисципліни студенти мають оволодіти знаннями з основ теорії суспільної географії, основ технологій виробництва, регіональної економічної і соціальної географії тощо. Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А. С. Макаренка.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання
ПРН 1.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.	Знати основні теоретичні положення економічної та соціальної географії України. Вміти користуватися методологічним апаратом економічної та соціальної географії як наукової дисципліни. Давати характеристику суспільно-, економіко-, політико-, транспортно-географічному положенню України.
ПРН 2.	Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.	Розуміти та виявляти внутрішньогалузеві та міжгалузеві виробничі зв'язки соціальної та виробничої сфери. Характеризувати зовнішні соціально-економічні зв'язки України.
ПРН 3.	Пояснювати особливості організації географічного простору.	Знати та вміти пояснити територіальну організацію соціальної та виробничої сфер України. Характеризувати особливості розселення населення, трудові ресурси та релігійний склад населення. Пояснювати особливості демографічної ситуації в Україні. Давати характеристику суспільно-географічним регіонам України.
ПРН 4.	Аналізувати географічний потенціал території.	Давати оцінку природно-ресурсному потенціалу України. Аналізувати і давати оцінку розвитку окремих галузей промисловості, сільського господарства, транспорту, соціальної сфери. Прогнозувати подальші шляхи розвитку соціальної та виробничої сфер в Україні.
ПРН 5.	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.	Вміти збирати, обробляти та інтерпретувати статистичні дані щодо демографічної ситуації, розвитку соціальної та виробничої сфери України.
ПРН 6.	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.	Вміти використовувати інформаційні технології для створення картографічних матеріалів за навчальною дисципліною.
ПРН 8.	Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при	Знати та вміти застосовувати знання з фізики, хімії, геології та екології при вивченні промисловості та сільського господарства України. Застосовувати знання з математики та інформаційних технологій для вивчення соціальної

	вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.	сфери України, вміти будувати графічні моделі процесів і явищ, давати їм характеристику, розраховувати коефіцієнти та інші показники.
ПРН 9.	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.	Аналізувати галузеву структуру соціальної та виробничої сфер у розрізі регіонів України у різний часовий період.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал з економічної і соціальної географії України; вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає. Прогнозує і передбачає подальший хід явищ і процесів, що протікають в соціогеосистемах, описує можливі наслідки, результати, що впливають з наявних даних. На основі проблемної ситуації, виділяє проблему, конструює гіпотези і перевіряє їх. При цьому студент не має утруднень при відповідях на видозмінені завдання, вільно справляється із класифікаціями, типологіями та іншими видами застосування знань, показує знайомство з монографічною літературою, правильно обґрунтовує прийняті рішення, володіє різнобічними навичками і прийомами виконання практичних робіт, володіє в повному обсязі специфічним поняттєво-термінологічним апаратом навчальної дисципліни.
82-89	твердо знає програмний матеріал, грамотно й по суті викладає його; який не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і задач, впевнено володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, коректно встановлює причинно-наслідкові зв'язки.
74-81	знає програмний матеріал, грамотно й по суті викладає його, але допускає деякі неточності під час відповіді; правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання. Самостійно відтворює знання економічної і соціальної географії України з елементами перетворення. Застосовує їх у видозмінених, але близькій до типової ситуації, однак потребує допомоги викладача. Дає свою власну інтерпретацію матеріалу (пояснення, короткий виклад). Уміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, здійснює перенесення дій.
64-73	має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його окремих деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності у викладі програмного матеріалу і відчуває утруднення при виконанні практичних робіт і розв'язанні задач.
60-63	самостійно відтворює інформацію та застосовує її у типовій ситуації, але при цьому виявляє невпевненість у своїх діях. На основі фактів робить висновки, але за допомогою викладача, намагається зробити звіт про виконані дії.
35-59	не знає більшої частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки; не володіє у достатньому обсязі поняттєво-термінологічним апаратом економічної та соціальної географії; невпевнено, із помилками виконує практичні завдання; не вміє наводити приклади із життя та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; відтворює інформацію лише на основі зовнішньої підказки.
1-34	має загальне уявлення про навчальну дисципліну, знання програмного матеріалу носить фрагментарний характер, відповіді на запитання дає «так» чи «ні».

Розподіл балів, які отримують студенти

Для іспиту

Поточний контроль												Разом	Сума	Підсумковий (іспит)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12				
2	2	3	5	5	5	5	5	5	5	5	3	50	75	25	100
Контроль самостійної роботи															
2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	25			

Для заліку

Поточний контроль																		Разом	Загальна сума		
РОЗДІЛ 4									РОЗДІЛ 5												
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	60	100
Контроль самостійної роботи																					
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	

Згідно Положення «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка» від 27.04.2020 р., можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання (контрольної роботи) чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого вченою Радою СумДПУ ім. А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015).

Засобами оцінювання та формами оцінювання є: усне та письмове опитування, тестування, індивідуальне навчально-дослідне завдання, результати виконання практичних та розрахунково-графічних робіт, залік, іспит. Оцінювання знань, навичок студентів враховує всі види занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни. Загальна оцінка з дисципліни складається з поточних оцінок, які студент отримує під час практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, контрольних робіт.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНИ. ЕТНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Тема 1.1. Суспільно-, економіко-, політико-, транспортно-географічне положення України. Економічна і соціальна географія України як наука. Визначні українські економіко-географи. Державний устрій та адміністративно-територіальний поділ. Українські історичні землі.

Тема 1.2. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу України. Основні поняття та класифікація природних ресурсів. Характеристика та оцінка природних умов та ресурсів України.

Тема 1.3. Населення України (чисельність, природний приріст, статеві-вікова структура). Національний склад населення України.

Тема 1.4. Розселення в Україні. Розміщення населення. Типи міст за розмірами. Типи міст за часом виникнення. Селища міського типу. Функції міст. Сільське розселення. Особливості розміщення сіл. Соціальні проблеми сільського населення.

Тема 1.5. Трудові ресурси та зайнятість населення. Трудові ресурси України. Економічно активне населення. Зайнятість населення. Безробіття. Географія трудових ресурсів.

Тема 1.6. Географія сфери послуг. Характеристика соціальної сфери. Структура соціальної сфери: галузі та види діяльності. Освіта. Культура. Охорона здоров'я. Житлово-комунальний комплекс. Побутовий комплекс. Комплекс торгівлі і громадського харчування. Зв'язок.

Тема 1.7. Географія релігій в Україні. Україна як полірелігійна країна. Територіальні особливості поширення релігій в Україні.

РОЗДІЛ 2. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ

Тема 2.1. Загальна характеристика господарства України. Секторальна структура економіки України на сучасному етапі її розвитку. Галузева структура економіки. Поняття про господарство і національний господарський комплекс. Сучасні проблеми розвитку територіальної організації господарства.

РОЗДІЛ 3. ПЕРВИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ

Тема 3.1. Сільське господарство України. Розвиток сільського господарства України у XIX-XX ст. Особливості розвитку сільського господарства України у пострадянський період. Географічні особливості сільського господарства.

Тема 3.2. Географія рослинництва в Україні. Географія зернового господарства. Географічні особливості вирощування технічних культур в Україні. Виробництво картоплі та овочево-баштанних культур в Україні. Географія вирощування кормових культур в Україні. Садівництво, ягідництво та виноградарство в Україні.

Тема 3.3. Тваринництво в Україні. Географія скотарства в Україні. Географія свинарства в Україні. Птахівництво та вівчарство в Україні. Додаткові підрозділи тваринництва в Україні. Зональна спеціалізація сільського господарства в Україні. Рибне господарство. Мисливство в Україні.

Тема 3.4. Лісове господарство в Україні.

Тема 3.5. Добувна промисловість і розроблення кар'єрів в Україні. Добування кам'яного і бурого вугілля в Україні. Добування сирої нафти та природного газу в Україні. Видобуток торфу в Україні. Видобуток руд чорних і кольорових металів в Україні. Видобуток нерудної сировини для різних видів економічної діяльності в Україні. Видобуток гірничо-хімічної сировини в Україні. Видобуток будівельної та технологічної сировини в Україні.

РОЗДІЛ 4. ВТОРИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ

Тема 4.1. Виробництво та постачання електроенергії в Україні. Історія розвитку електроенергетики, динаміка та структура виробництва електроенергії. Географія виробництва електроенергії за допомогою традиційних видів палива. Відтворювальна електроенергетика України. Сучасні проблеми та перспективи розвитку електроенергетики в Україні.

Тема 4.2. Металургійне виробництво в Україні. Передумови та особливості розвитку, історія становлення, значущість для економіки країни. Виплавка чорних металів і виробництво

прокату в Україні. Виробництво труб, феросплавів і метизної продукції. Райони чорної металургії в Україні. Виробництво кольорових металів і сплавів в Україні Проблеми та перспективи розвитку металургійного виробництва України

Тема 4.3. Машинобудування України. Виробництво машин та устаткування. Історія розвитку, чинники розміщення підприємств, структура виробництва, значущість для економіки країни. Географія транспортного машинобудування в Україні. Географія сільськогосподарського машинобудування в Україні. Важке, енергетичне, підйимально-транспортне, будівельно-шляхове машинобудування, верстатобудування в Україні. Електротехніка, електроніка, приладобудування в Україні.

Тема 4.4. Хімічне виробництво в Україні. Технологічні особливості, історія розвитку, структура виробництва. Виробництво коксу та продукції нафтоперероблення в Україні. Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції в Україні. Виробництво фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів в Україні. Виробництво гумових і пластмасових виробів в Україні.

Тема 4.5. Особливості розвитку та структура деревообробної промисловості в Україні. Виробництво паперу та картону в Україні. Виробництво поліграфічної продукції в Україні. Меблеве виробництво в Україні.

Тема 4.6. Структура виробництва будівельних матеріалів. Виробництво зв'язувальних матеріалів в Україні. Виробництво стінових матеріалів в Україні. Виробництво будівельної кераміки, сантехнічних виробів і покрівельних матеріалів в Україні. Виробництво скла та порцеляни в Україні

Тема 4.7. Особливості розвитку легкої промисловості, структура виробництва, місце в економіці країни. Географія текстильного виробництва в Україні. Трикотажна, швейна та хутряна промисловість. Виробництво шкіряно-галантерейних товарів і взуття.

Тема 4.8. Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів. Структура виробництва, принципи розміщення підприємств, місце в економіці країни. Виробництво борошна, круп і макаронних виробів в Україні. Виробництво цукру, олії та жирів в Україні. Виробництво кондитерської продукції в Україні. Виробництво спиртних напоїв в Україні. Виробництво пива та безалкогольних напоїв в Україні. Виробництво плодоовочевоконсервних продуктів і соків в Україні. Виробництво молока та молочних продуктів в Україні. Виробництво м'яса, м'ясних і рибних продуктів в Україні. Виробництво тютюнових виробів в Україні. Проблеми та перспективи розвитку харчової промисловості в Україні.

Тема 4.9. Транспортний комплекс і зв'язок. Територіальна організація транспортної системи. Поняття "транспортна система", її зміст. Залізничний транспорт. Автомобільний транспорт. Морський транспорт. Річковий транспорт. Трубопровідний транспорт. Авіаційний транспорт. Міський громадський транспорт. Зв'язок та інформатизація.

Тема 4.10. Зовнішні соціально-економічні зв'язки України. Поняття „зовнішньоекономічні зв'язки” та „зовнішньоекономічна діяльність”. Структура зовнішніх зв'язків. Україна у міжнародному територіальному поділі. Географія зовнішньої торгівлі. Кредитно-фінансові відносини. Міжнародне кооперування виробництва та науково-технічне співробітництво. Міжнародний туризм і рух робочої сили.

РОЗДІЛ 5. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ

Тема 5.1. Суспільно-географічне районування України. Сутність економічного району та об'єктивний характер його формування. Мережа економічних районів України.

Тема 5.2. Столичний суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.3. Центральний суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.4. Донецький суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.5. Придніпровський суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.6. Північно-Східний суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.7. Причорноморський суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.8. Подільський суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.9. Північно-Західний суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

Тема 5.10. Карпатський суспільно-географічний район. Загальні відомості та ЕГП. Населення і трудові ресурси. Природні умови і ресурси. Господарство району. Експорт і імпорт продукції. Проблеми й перспективи розвитку.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практ.	лаб.б.	консульт.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
РОЗДІЛ 1. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНИ. ЕТНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ						
Тема 1. Суспільно-географічне положення України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 9, СК 2, СК 7, ПРН 1)	8	1	1			6
Тема 2. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 3, СК 8, СК 10, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6)	10	2	2			6
Тема 3. Населення України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 7, СК 2, СК 3, СК 5, СК 8, СК 10, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	12	2	2		2	6
Тема 4. Розселення в Україні (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 7, СК 2, СК 3, СК 5, СК 8, СК 10, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	1	1			6
Тема 5. Трудові ресурси та зайнятість населення (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 7, СК 2, СК 3, СК 5, СК 8, СК 10, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	1	1			6
Тема 6. Географія сфери послуг (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 7, СК 2, СК 3, СК 5, СК 8, СК 10, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	10	2	2			6
Тема 7. Географія релігій в Україні (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2,	8	1	1			6

СК 3, СК 8, СК 10, ПРН 4, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)						
Разом з розділом 1	64	10	10		2	42
РОЗДІЛ 2. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ						
Тема 8. Загальна характеристика господарства України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, ЗК 9, СК 2, СК 3, СК 7, СК 8, СК 10, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4)	6	1	1			4
Тема 9. Секторальна структура економіки України на сучасному етапі її розвитку (ЗК 1, П ЗК 3, ЗК 7, ЗК 9, СК 2, СК 3, СК 7, СК 8, СК 10, ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3)	2	1	1			2
Разом з розділом 2	8	2	2			6
РОЗДІЛ 3. ПЕРВИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ						
Тема 10. Сільське господарство України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, СК 10, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	2	2			4
Тема 11. Лісове господарство в Україні (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, СК 10, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	5	1	2			2
Тема 12. Добувна промисловість (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, СК 10, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	6	2	2			2
Разом з розділом 3	19	5	6			8
РОЗДІЛ 4. ВТОРИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ						
Тема 13. Електроенергетика України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	2	2			4
Тема 14. Металургійне виробництво в Україні (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	10	2	2		2	4
Тема 15. Машинобудування України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	2	2			4
Тема 16. Хімічна промисловість України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	7	1	2			4
Тема 17. Деревообробна промисловість (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	6	1	1			4
Тема 18. Промисловість будівельних матеріалів (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	6	1	1			4
Тема 19. Легка промисловість (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	2	2			4
Тема 20. Харчова промисловість (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	2	2			4
Тема 21. Транспортний комплекс і зв'язок (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	6	1	1			4
Тема 22. Зовнішні соціально-економічні зв'язки України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 7, СК 2, СК 5, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	8	1	1			6
Разом з розділом 4	75	15	16		2	42

РОЗДІЛ 5. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ						
Тема 23. Суспільно-географічне районування України (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 9, СК 1, СК 2, СК 7, ПРН 1, ПРН 6)	4	1	1			2
Тема 24. Столичний суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 25. Центральний суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 26. Донецький суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 27. Придніпровський суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 28. Північно-Східний суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	6	1	1			4
Тема 29. Причорноморський суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 30. Подільський суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 31. Північно-Західний суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Тема 32. Карпатський суспільно-географічний район (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, СК 1, СК 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9)	4	1	1			2
Разом з розділом 5	42	10	10			22
Усього годин	210	42	44		4	120

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія становлення соціально-економічної географії України. Районування України. Економіко-географічне положення України.	2
2.	Природно-ресурсний потенціал України та його вплив на рівень економічного розвитку	2
3.	Оцінка демографічної ситуації в регіонах України. Розселення населення України.	2
4.	Національний склад населення України.	2
5.	Трудові ресурси та зайнятість населення України.	2
6.	Соціальна сфера в Україні. Географія релігій в Україні	2
7.	Територіальна та галузева структура сільського господарства України	2
8.	Територіальна та галузева структура лісового господарства в Україні	2
9.	Географія добувної промисловості в Україні	2
10.	Географія виробництва електроенергії в Україні.	2
11.	Географія металургійного виробництва в Україні	2
12.	Територіальна та галузева структура машинобудування в Україні	2

13.	Територіальна та галузева структура хімічної промисловості в Україні	2
14.	Територіальна та галузева структура деревообробної промисловості в Україні	2
15.	Територіальна та галузева структура будівельної промисловості в Україні	2
16.	Територіальна та галузева структура легкої промисловості в Україні	2
17.	Територіальна та галузева структура харчової промисловості в Україні	2
18.	Географія транспорту та зв'язку в Україні. Географія зовнішніх соціально-економічних зв'язків України.	2
19.	Загальна характеристика Столичного, Центрального та Донецького суспільно-географічного району	2
20.	Загальна характеристика Придніпровського та Причорноморського суспільно-географічних районів	2
21.	Загальна характеристика Північно-Східного суспільно-географічного району	2
22.	Загальна характеристика Північно-західного, Карпатського та Подільського суспільно-географічних районів	2
	<i>Разом</i>	44

Теми лабораторних занять

Виконання лабораторних робіт даною робочою програмою не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Барановський М.О. Економічна та соціальна географія України: реальний сектор економіки : навч. посібник. Ніжин: Видавець Лисенко М.М. 2018. 376 с.
2. Економічна і соціальна географія України: методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт. Частина 1 / укладачі О. Г. Корнус, А. О. Корнус. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 40 с.
http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/7880/1/Kornus_O_ESGU.pdf
3. Корнус А. О., Корнус О. Г. Промисловість Сумської області (економіко-географічне дослідження) : монографія. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 136 с.
<http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/2921>
4. Легка промисловість України: реалії та перспективи розвитку. Експертно-аналітична доповідь/ Колектив авторів під науковою редакцією д.е.н., професора, член-кор. НАПН України І. М. Грищенка. К.: КНУТД, 2015. 82 с. <https://ukrlegprom.org/wp-content/uploads/lehka-promyslovist-ukrainy-realii-ta-perspektyvy-rozvytku-2015.pdf>
5. Мезенцева Н. І. Географія аграрно-промислового комплексу / Н. І. Мезенцева, О. М. Трусій : навч.-метод. посіб. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2016. – 92 с.
http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/kafedra_ekonom_lit/Geografiya APK.pdf
6. Мезенцева Н.І., Батиченко С.П., Мезенцев К.В. Захворюваність і здоров'я населення в Україні: суспільно-географічний вимір: Монографія. – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2018. – 136 с. http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/kafedra_ekonom_lit/Zaxvor_zdorovia.pdf
7. Населення України: демографічні складові людського розвитку / за ред. О.М. Гладуна. Умань : Видавець «Сочінський», 2015. 180 с.
https://www.idss.org.ua/monografii/2015_demog_skladovy.pdf
8. Покляцький С.А. Умови життя населення великих міст України: суспільно-географічне дослідження [монографія] / відп. ред. І.В.Гукалової. К.: Наукова думка, 2016. 185 с.
<https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/living-conditions.pdf>
9. Промисловість України – 2016: стан та перспективи розвитку: наук.-аналіт. доп. / О.І. Амоша, І.П. Булеєв, А.І. Землянкін, Л.О. Збаразська, Ю.М. Харазішвілі та ін.; НАН України, Ін-т економіки промисловості. Київ, 2017. 120 с.
http://iep.donetsk.ua/publish/mono/Dopovid_2017.pdf

10. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с. http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/pdf/regionalistyka_Yavor.pdf
11. Трансформація соціальної інфраструктури в контексті забезпечення гуманітарного розвитку : кол. моногр. / В.М. Новіков, Н.М. Деєва, І.С. Каленюк [та ін.] ; за наук. ред. д.е.н., проф. В.М. Новікова, д.е.н., проф. З.С. Сіройча. Вінниця: ПП Балюк І. Б., 2015. 384 с. https://www.idss.org.ua/monografii/2015_transf_soc_infr_1.pdf
12. Шаблій Олег Суспільна географія : у двох кн. Книга перша. Проблеми теорії, історії та методики дослідження : [Вибрані праці] = Human Geography : in two Vol. Volume One. The Problems of theory, history and methodic of research : Selected Works / Олег Шаблій. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 814 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Shabluii_Oleh/Suspilna_heohrafiia_Knyha_1_Problemy_teorii_istorii_ta_metodyky_doslidzhennia.pdf

Додаткові:

1. Економіка сільського господарства : навч. посіб. / [Збарський В.К., Бабієнко М.Ф., Кулаєць М.М., Синявська І.М., Хоменко М.П.] ; за ред. проф. В.К.Збарського. К. : Агроосвіта, 2013. 352 с. http://vpu-75.narod.ru/Virt_biblioteka/Mehan_napramok/Eko_org_agr_vir/posibnik/Economic_new.pdf
2. Костащук І.І. формування релігійного простору та його вплив на суспільні процеси: дис. на здобуття наукового ступеня докт.геогр.наук за спеціальністю: 11.00.02 – економічна та соціальна географія. Київ, 2019. 692 с. <https://igu.org.ua/sites/default/files/kostaschuk-disser.pdf>
3. Людський розвиток в Україні. Інноваційні види зайнятості та перспективи їх розвитку (кол. моногр.) / за ред. Е.М. Лібанової; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. К., 2016. 328 с. https://www.idss.org.ua/monografii/2017_lud_rozvytok.pdf
4. Ляшенко О.А. Визначення інтегрального показника рівня розвитку соціальної інфраструктури сільських територій <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/v2i3/112.pdf>
5. Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В. Економічна і соціальна географія України : навчально-методичний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2010. 239 с. [http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/Econ&SocGeogr\(2\).pdf](http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/Econ&SocGeogr(2).pdf)
6. Мезенцев К. В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: Монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с. http://www.geokyiv.org/pdf/Reg_development_in_Ukraine.pdf
7. Немець Л. М., Сільченко Ю. Ю., Вірченко П. А. Економічна і соціальна географія України. Навчальний посібник. Харків, 2014. 265 с. <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/10668>
8. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. Київ: Фенікс, 2019. 304 с. http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/kafedra_ekonom_lit/Cozial_geografiya.pdf
9. Трансформація сільського розселення в Україні : кол. моногр. / за ред. Т.А. Заяць ; Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ, 2017. 298 с. https://www.idss.org.ua/monografii/2017_transform_silске_rozselenya.pdf

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Міністерство економіки України. <http://www.me.gov.ua/>
3. Інститут релігійної свободи <https://www.irs.in.ua/>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Географічні карти та атласи, контурні карти.
2. Презентації та відео-фільми по темам лекцій.
3. Мультимедійне обладнання (ноутбук, проектор).